

NOU 2014:5 MOOC TIL NORGE. NYE DIGITALE LÆRINGSFORMER I HØYERE UTDANNING

Norsk Tjenestemannslag (NTL) viser til brev av 1. juli 2014 og har følgende innspill til NOU 2014:5.

NTL er i utgangspunktet positive til MOOC som et supplement til eksisterende undervisningsformer ved universiteter og høyskoler. NOUen er i stor grad preget av et i overkant positivt syn på MOOC og legger til grunn en teknologioptimisme som det er god grunn til å nyansere. NTL vil derfor konsentrere oss om å problematisere MOOC i vårt høringsvar.

NTL forutsetter at MOOC skal være gratis å benytte for studenter registrert ved lærestedene og mener i prinsippet de også må være fritt tilgjengelig for allmenheten.

Kritikk, refleksjon og dialog

Selve det massive kvantitative aspektet ved MOOC vanskeliggjør dialog i undervisningen, det legges opp til en enveis kommunikasjon. Fragmentering av studentene gjør det vanskelig med dialog studentene i mellom. Det blir av kapasitetsmessig hensyn umulig å direkte respons til studentene på oppgaver, spørsmål og kritikk. Dette er momenter som taler for at bruken av MOOC bør vurderes nøye i forhold til hvilket mål det skal være et middel.

Kvalifisering og eksamen

For de som bare følger kurset av egeninteresse eller faglig nysgjerrighet uten ønske om eksamen har bedømmelsesformen ingen betydning. Derimot skal den som er faglig ansvarlig for MOOC eksaminere flere tusen deltagere stiller dette vedkommende overfor kapasitetsproblemer med tanke på sensur av skriftlige besvarelser. En lettvinnt løsning vil da være automatiserte, nettbaserte flervalgseksamener. NTL er grunnleggende skeptiske til den formen for kunnskaps- og forståelsestesting, da det vi måler påvirkes av hvordan vi måler.

Epistemologi

NTL mener at hvert enkelt lærested kritisk må vurdere hvilke ferdigheter som kan innlæres ved MOOC. Fag med eksakt og formaliserbar kunnskap egner seg bedre enn fag som krever refleksjon eller praksis. Uansett vil MOOC ikke kunne erstatte dagens formidling av kunnskap og kompetanse, men være et nytte supplement. Det følger både av enveisformen til MOOC, slik NOU-en presenterer den og det store antallet tilskuere i den andre enden. Utfordringen for lærestedene vil være å gjøre tilskuerne om til deltagere.

Det internasjonale perspektivet

Mange utdanninger i Norge, for eksempel jus, lege og sosionom, forutsetter inngående kjennskap til det norske samfunn. Derfor kan heller ikke utdanning ved norske læresteder erstattes av MOOC fra utenlandske universiteter. Dog, dette er ikke NTLs største bekymring når det gjelder det internasjonale perspektivet ved MOOC. Derimot er vi bekymret for at land i nord skal utkonkurrere utdanningsinstitusjonene i land i sør ved MOOC. Selvfølgelig unner vi mennesker i sør tilgang til gode forelesinger. Likevel vil MOOC fra nord ha et faginnhold, forelesningsstil og tilhørende eksamensformer utviklet i det globale nord uten nødvendigvis å ta hensyn til lokale forhold i sør. Derfor vil NTL advare mot at MOOC skal bli en generell eksportartikkel. Samtidig kan MOOC være et godt supplement til dagens praksis med kvotestudenter, studentutveksling og hospitering.

Avsluttende kommentarer

NTL forutsetter at de ansatte sikres opphavsrett til det MOOC-materiale de utvikler og lager.

MOOC kan være et supplement til ordinære studier, men ikke erstatte dem. MOOC, selv med onlinediskusjoner vil aldri bli en erstatning for å være en del av det levende studentmiljø, i denne sammenheng å forstå som "laiv" (i spillverden også kalt live role-playing). Den dannelsesprosessen en utdanning er, som handler om mye mer enn bare ren fagkunnskap, vil ikke kunne realiseres med MOOC alene. NTL anbefaler særlig at bruken av MOOC neppe bør brukes på utdanninger hvor praksis er en viktig del av utdanningen, som for eksempel lærer, sykepleier og så videre.

MOOC kan være positivt for studenter som av ulike grunner ikke kan følge et ordinært studieløp, slik at disse likevel kan få en mulighet til å kvalifisere seg. Særlig gjelder dette hvis det kan bidra til sosial utjevning innen utdanning. NTL mener derfor at det er positivt at utvalget "anbefaler forsøk med opptak til MOOC-tilbud med studiepoeng for søkere som ikke oppfyller gjeldende krav for opptak til høyere utdanning".

Det er viktig, også ved bruken av MOOC, at institusjonene gjør en arbeidsdeling også her, og at vi ikke får full MOOC-kamp om studiepoeng.

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Anita K. Solhaug
Anita K. Solhaug
første nestleder

Thomas Sandvik

Thomas Sandvik
forbundssekretær